

Obvladovanje posredovanja negativnega odgovora je zelo pomembno za uspešno komunikacijo med učitelji in učenci, saj je povratna informacija o kakovosti obvladovanja novega znanja temeljna za nemoten proces učenja, hkrati pa v sebi nosi potencial demotivacije. Čeprav je specifičnost pedagoškega konteksta ta, da je učitelj postavljen v položaj, da lahko in mora učence nedvoumno opozarjati na napake, kar naj bi zmanjševalo siceršnjo moč ogrožanja teh dejanj, ta vendarle še vedno vsebujejo potencial ogrožanja integritete, ki ga je mogoče obvladovati (preprečevati ali realizirati do različnih stopenj) z izborom jezikovnih strategij oblikovanja sporočil. Na tem mestu bomo navedli nekaj konkretnih primerov spoprijemanja z vprašanjem: kako učencu nedvoumno posredovati negativno informacijo o njegovem znanju in pri tem ne zmanjšati njegove prizadevnosti za nadaljnje delo? Oglejmo si izsek komunikacije¹¹ med učiteljico (U) in učenci (X₁, X₂, X₃) osmega razreda pri pouku matematike na neki ljubljanski osnovni šoli. Učenci so narisali dve daljici, dolgi 9 in 6 cm. Učiteljica je postavila dve vprašanji: Za koliko je prva daljica daljša od druge? Kolikokrat je prva daljica daljša od druge? Eden od učencev je na drugo vprašanje odgovoril z 1,5-krat, učiteljica pa je ostale vprašala, če se strinjajo. Eden od učencev je nemudoma odgovoril pritrdilno.

(38) 1 U: Kako pa tako suvereno reče ja (po imenu pokliče učenko X₁)? ...

Kako pa tako suvereno reče ja ... kaj misliš, kako neki je prišel do rezultata, to bi rada vedela?

2 X₁: Ja, k je v bistvu, am, je eno, kako bi rekla, za eno tisto, za eno to dolžino pa še za pol te dolžine ... To je vse ena cela ena polovica /...

3 U: */Sej se ... strinjam se s tabo, v redu razmišljaš, sam s katero računsko operacijo (se obrne k drugemu učencu)?*

4 X₂: Ja, ker smo rekl prej, da je 3 centimetre ... razlika med /njimi ...

5 U: */Mhm*

11 Uporabljen je zelo poenostavljen način transkripcije govora (tehnik, ki je bila razvita za potrebe konverzacijske analize), ki vključuje zgolj:

- ... premor,
- ( ) opombe transkriptorja,
- [xyz
- [abc sočasen govor oz. prekinitvev sogovorca.